

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē kiṣkindhākāṇḍē

॥ ṣaṭpañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭpañcāśaḥ sargaḥ ॥

sampātērvānarāṇāṃ bhayaṃ tēṣāṃ mukhājaṭāyuṣō vadhaṃ
niśamyā sampātērdhukhaṃ svamadhō'varōpayituṃ tasya
vānarān pratyanunayaḥ

upaviṣṭāstu tē sarvē
yasmin prāyaṃ giristhalē |
harayō ḡrdhrarājaśca
taṃ dēśamupacakramē || 4.56.1 ||

sampātirnāma nāmnā tu
cirajīvī vihaṅgamaḥ |
bhrātā jaṭāyuṣaḥ śrīmān
vikhyātabalapauruṣaḥ || 4.56.2 ||

kandarādabhiniṣkramya
sa vindhyasya mahāgirēḥ |
upaviṣṭān harīn dṛṣṭvā
hr̥ṣṭātmā giramabravīt || 4.56.3 ||

vidhiḥ kila naraṃ lōkē
vidhānēnānuvartatē |

yathāyaṃ vihitō bhakṣya -

ścirānmahyamupāgataḥ || 4.56.4 ||

paramparāṇāṃ bhakṣiṣyē

vānarāṇāṃ mṛtaṃ mṛtam |

uvācāitad vacaḥ pakṣī

tān nirīkṣya plavaṅgamān || 4.56.5 ||

tasya tad vacanaṃ śrutvā

bhakṣyalubdhasya pakṣiṇaḥ |

aṅgadaḥ paramāyastō

hanūmantamathābravīt || 4.56.6 ||

paśya sītāpadēsēna

sākṣād vaivasvatō yamaḥ |

imaṃ dēsamanuprāptō

vānarāṇāṃ vipattayē || 4.56.7 ||

rāmasya na kṛtaṃ kāryaṃ

na kṛtaṃ rājasāsanam |

harīṇāmiyamajñātā

vipattiḥ sahasā”gatā || 4.56.8 ||

vaidēhyāḥ priyakāmēna

kṛtaṃ karma jaṭāyuṣā |

gṛdhrarājēna yat tatra

śrutaṃ vastadaśēṣataḥ || 4.56.9 ||

tathā sarvāṇi bhūtāni

tiryagyōnigatānyapi |

priyaṃ kurvanti rāmasya
 tyaktvā prāṇān yathā vayam || 4.56.10 ||

anyōnyamupakurvanti
 snēhakāruṇyayantritāḥ |
 tatastasyōpakārārthaṃ
 tyajatātmānamātmanā || 4.56.11 ||

priyaṃ kṛtaṃ hi rāmasya
 dharmajñēna jaṭāyuṣā |
 rāghavārthē pariśrāntā
 vyaṃ santyaktajīvitāḥ || 4.56.12 ||

kāntārāṇi prapannāḥ sma
 na ca paśyāma maithilīm |
 sa sukhī gṛdhrarājastu
 rāvaṇēna hatō raṇē |
 muktaśca sugrīvabhayād
 gataśca paramāṃ gatim || 4.56.13 ||

jaṭāyuṣō vināśēna
 rājñō daśarathasya ca |
 haraṇēna ca vaidēhyāḥ
 saṃśayaṃ harayō gatāḥ || 4.56.14 ||

rāmalakṣmaṇayōrvāsa -
 maraṇyē saha sītayā |
 rāghavasya ca bāṇēna
 vālinaśca tathā vadhaḥ || 4.56.15 ||

rāmakōpādaśēṣāṇām

rakṣasām ca tathā vadham |

kaikēyyā varadānēna

idaṃ ca vikṛtaṃ kṛtam || 4.56.16 ||

tadasukhamanukīrtitaṃ vacō

bhuvi patitāṃśca nirīkṣya vānarān |

bhṛśacakitamatirmahāmatiḥ

kṛpaṇamudāhṛtavān sa gṛdhrarāṭ || 4.56.17 ||

tat tu śrutvā tathā vākya -

maṅgadasya mukhōdgatam |

abravid vacanaṃ gṛdhra -

stīkṣṇatuṅḍō mahāsvanaḥ || 4.56.18 ||

kō'yaṃ girā ghōṣayati

prāṇaiḥ priyatarasya mē |

jaṭāyuṣō vadhaṃ bhrātuḥ

kampayanniva mē manaḥ || 4.56.19 ||

kathamāsījanasthānē

yuddhaṃ rākṣasagṛdhrayōḥ |

nāmadhēyamidaṃ bhrātu -

ścirasyādya mayā śrutam || 4.56.20 ||

icchēyaṃ giridurgācca

bhavadbhiravatāritum |

yavīyasō guṇajñasya

ślāghanīyasya vikramaiḥ || 4.56.21 ||

atidīrghasya kālasya
parituṣṭō'smi kīrtanāt |
tadicchēyamahaṃ śrōtuṃ
vināśaṃ vānararṣabhāḥ || 4.56.22 ||

bhrāturjaṭāyusaṣṭasya
janasthānanivāsinaḥ |
tasyaiva ca mama bhrātuḥ
sakhā daśarathaḥ katham || 4.56.23 ||

yasya rāmaḥ priyaḥ putrō
jyēṣṭhō gurujanapriyaḥ |
sūryāṃśudagdhapakṣatvā -
nna śaknōmi visarpitum |
icchēyaṃ parvatādashmā -
davatartumarindamāḥ || 4.56.24 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
kiṣkindhākāṇḍē ṣaṭpañcāśaḥ sargaḥ ||